کد سند:QMS-PM-ED-005-00

آنژیوگرافی عروق کرونر

گروه هدف:بزرگسالان

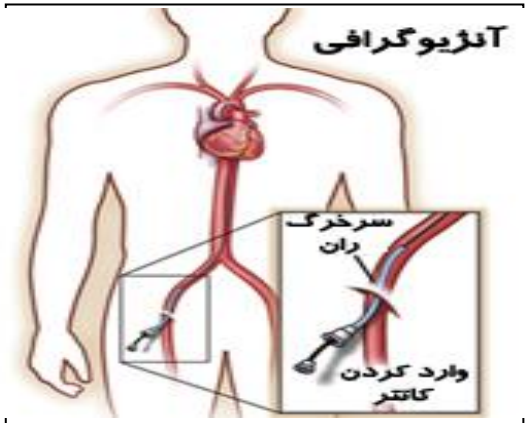

بیمارستان امام جعفر صادق (ع) الیگودرز
بهار ۱۴۰۵

تهیه کننده : گروه آموزش به بیمار

شماره تماس : ۴-۴۳۳۲۳۰۹۲-۰۶۶
داخلی: ۱۰۳۵

مراقبت در منزل

در صورت مشاهده موارد زیر سریعا به پزشک مراجعه نمائید.

1. خونریزی تازه از محل آنژیوگرافی، پیشرف تورم و کبودی در محل آنژیوگرافی، افزایش حساسیت، سرخی، ترشحات و درد محل آنژیوگرافی
2. تب بالای 38 درجه
3. رنگ پریدگی، سردی، احساس کرختی، درد در اندام مورد مداخله(پا یا دست)
4. در صورت درد طبق نظر پزشک معالجتان هر 4 تا 6 ساعت از قرص مسکن(ترجیحا استامینوفن 325 میلی گرمی) استفاده کنید.
5. روز بعد از آنژیوگرافی می توانید دوش بگیرید ولی تا 48 ساعت از وان استفاده نکنید.
6. داروهای تجویز شده را طبق دستور پزشک معالج خود را ادامه دهید. مگر در مواردی که پزشکتان دستور دیگری داده باشد.
7. رانندگی نکنید. شخص دیگری شمارا به خانه ببرد و تا صبح روز بعد همراه شما بماند.
8. تا 24 ساعت بعد از ترخیص هیچ گونه کار سخت و ناگهانی انجام ندهید و از خم شدن و زور زدن و بلند کردن اشیا سنگین خودداری کنید.
9. روز پس از ترخیص به درمانگاه قلب مراجعه کرده، فیلم و جواب آنژیوگرافی خود را دریافت کنید.
10. جهت توصیه های بعد به پزشک خود مراجعه کنید.

منبع: برونر و سودارث2018

5. **خطرات احتمالی در حین آنژیوگرافی و پس از آن، برای بیمار شرح داده شود تا در صورت بروز خطر، فرد بیمار انتظار آن را داشته باشد.**
6. **اگر به غذاهای دریایی حساسیت دارید حتما به پزشک خود اطلاع دهید. اگر تا بحال به موارد خاصی حساسیت شدیدی نشان داده اید نیز باید به پزشک خود بگوئید.**

اقدامات و توصیه های بعد از آنژیوگرافی

بعد از انجام آنژیو گرافی اقداماتی که توصیه می شوند عبارتند از:

1. **در صورتی که اقدام خاصی از قبیل آنژیوپلاستی و یا عمل جراحی در نظر نباشد، روز بعد از عمل بیمار قابل ترخیص بوده و می تواند فعالیت معمول را داشته باشد و استحمام بلامانع است.**
2. **ضایعه پوستی خاصی در محل آنژیوگرافی باقی نمی ماند.**
3. **روز بعد می توانید پانسمان خود را خارج و در صورت عدم مشکل خاصی در رابطه با نتیجه آنژیوگرافی راه بروید.**
4. **به مدت یک هفته از بلند کردن اجسام بیش از یک کیلوگرم خودداری کنید.**

عوارض

به طور کلی آنژیوگرافی یک روش بی خطر و بدون درد می باشد که عوارض آن کم می باشد.
عوارض محدودی از جمله موارد زیر را دارد.

1. **کبودی ایجاد شده در بدن به علت وارد شدن کاتتر به درون بدن**
2. **بروز واکنش های حساسیتی به رگ وارد شده برای آنژیوگرافی**
3. **واکنش شدید به ماده حاجب استفاده شده در آنژیوگرافی**

آنژیوگرافی عروق کرونر

به معنی عکسبرداری از رگ های خون رسان قلب با استفاده از تزریق یک ماده رنگی حاجب می باشد. با این روش پزشک از گرفتگی یا عدم گرفتگی سرخرگ های کرونر قلب آگاهی می یابد. آنژیوگرافی یکی از دقیق ترین روش های تشخیص بیماری عروق قلب است. برای انجام آنژیو گرافی نیاز به بیهوشی نیست.

گاهی قبل از شروع کار یک آرامش بخش داده می شود. طول مدت آنژیوگرافی بسته به شریان مورد بررسی متفاوت است ولی معمولا بین 15 تا 45 دقیقه طول می کشد. با توجه به این که امروزه در تمام دنیا و کشورما از شایعترین بیماری های قلبی و در راس علت مرگ و میر بیماری عروق کرونر است. هر روز روش های تشخیصی و درمانی جدیدی با موفقیت بیشتر و عوارض کمتر وارد عرصه پزشکی می شوند که به صورت روزمره بطور وسیعی در بیمارستان های مختلف استفاده می شوند. اگر چه معمولا آنژیوگرافی بدون درد و ناراحتی انجام می شود اما در مواردی نیز آنژیوگرافی عوارض دارد و هنگام تزریق ماده حاجب احساس تهوع و استفراغ، برافروختگی موقت یا گرمی به بیمار دست می دهد که به سرعت برطرف می شود.

آنژیوگرافی معمولا یک آزمایش بی خطر است اما در موارد نادر اگر در حین عبور کاتتر بیمار دچار مشکل شود معمولا می توان به سرعت داروهای لازم را به طور مستقیم به داخل قلب تزریق و مشکل را رفع کرد.

هدف

سرخرگ های کرونری خون و اکسیژن مورد نیاز عضله قلبی را تامین می کنند. ممکن است این سرخرگ ها متعاقب تجمع کلسترول سلول ها یا سایر موارد دچار تنگی شوند.

این امر سبب کاهش جریان خون به قلب شما می شود. اگر یک لخته خون تشکیل شود و به طور کامل جریان خون سرخرگ را دچار انسداد سازد، حمله قلبی رخ می دهد.

آنژیوگرافی صرفا یک روش تشخیصی بوده که با استفاده از اشعه ایکس و برای عروق قلب یا کرونر و تعیین میزان انسداد عروقی می باشد و منجر به باز شدن عروق نمی شود. بر اساس ضایعات عروقی مشاهده شده در آنژیوگرافی ممکن است آنژیوپلاستی (PTCA) عمل جراحی قلب (CABG) و یا درمان دارویی انتخاب شود. ممکن است در صورت مناسب بودن شرایط عمل آنژیوپلاستی بلافاصله بعد از آنژیوگرافی (یعنی در همان جلسه) انجام شود. معمولا به دنبال آنژیوگرافی و تشخیص قطعی رگ های مسدود شده آنژیوپلاستی انجام می شود. طی آن نواحی باریک شده مجرای رگ به کمک یک بالن کوچک مخصوص در داخل رگ و یا از بین بردن انسداد به کمک لیزر باز می شوند.

کاربرد

از کاربردهای آنژیوگرافی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

1. ایجاد تصویری مستقیم از رگ های قلب و تعیین تنگی آنها به صورت نسبتا دقیق
2. در صورت وجود تنگی شدید رگ های کرونری را می توان با بالن زدن یا استنت گذاری درمان کرد.

علل و عوامل مستعد کننده فرد جهت آنژیوگرافی

مددجو باید سابقه عوامل مستعدکننده عروق کرونر را داشته باشد مانند:

1. سابقه فامیلی
2. سن و جنس
3. رژیم غذایی نامناسب شامل رژیم پرچرب و پرنمک
4. چاقی و اضافه وزن
5. هایپرلیپیدمی (افزایش چربی های خون)
6. هیپرتانسیون (افزایش فشارخون)
7. دیابت
8. عدم ورزش و فعالیت
9. بیماری مزمن کلیه
10. سیگار
11. زندگی همراه با عصبانیت زیاد و استرس

اقدامات قبل از آنژیوگرافی

1. حدود 8 ساعت قبل از انجام آنژیوگرافی هیچ نوشیدنی و خوراکی نباید مصرف شود.
2. ممکن است پزشک از بیمار بخواهد که شب قبل از آنژیوگرافی در بیمارستان بستری شود.
3. صبح روز آزمایش نیز علائم حیاتی فرد مورد بررسی قرار می گیرد.
4. قبل از انجام آنژیوگرافی، بیمار باید فرم رضایت نامه را پر کند.